

XI. ISTARSKI POVIJESNI BIENNALE

Villae, rustici, agricolae...: o selu i seljaštvu u povijesti na jadranskom prostoru

Poreč - Parenzo, 25. - 27. svibnja 2023.

PROGRAM

ČETVRTAK, 25. svibnja 2023.

18.00 OTVORENJE SKUPA

Predstavljanje zbornika radova X. Istarskog povijesnog biennala:

Corpus, carnalitas...: o tijelu i tjelesnosti u povijesti na jadranskom prostoru

Zbornik će predstaviti: Maja Ćutić Gorup, Gaetano Benčić, Marija Mogorović Crljenko

19.00 I. dio

Radno predsjedništvo: Robert Matijašić, Klara Buršić Matijašić, Neven Budak

Zdenka Janeković Römer (Dubrovnik): Okolica kao opće dobro, *bonum commune* – selo i seljaci u okviru dubrovačke gradske općine u 13. i 14. st.

Darja Mihelič (Ljubljana): Kmet in njegova agrarna dejavnost v gospodarstvu srednjeveškega mesta (Piran, 13. in 14. stoletje)

Despina Vlassi (Venecija): La politica agraria di Venezia nello stato da mar dello Ionio (XVIII sec.). Il caso di Cefalonia

RASPRAVA

20.00 Svečana večera

PETAK, 26. svibnja 2023.

9.30 II. dio

Radno predsjedništvo: Darja Mihelič, Danijela Dobljanović Šuran, Maja Ćutić Gorup

Klara Buršić-Matijašić (Pula): Gradina – kašteljer, selo ili grad?

Robert Matijašić (Pula): Grad i selo u antici istočnojadranskih kolonija

Sara Hajdinac (Kopar): Pisna in kulturna dediščina glagoljašev v zaledju severozahodne Istre

Lena Sadovski (Beč): I contadini di Spalato tra Venezia, Poglizza e gli Ottomani

STANKA

11.00 III. dio

Radno predsjedništvo: Zdenka Janeković Römer, Zdenko Dundović, Robert Kurelić

Ivan Majnarić (Zagreb): Koprena interpretacije: seljaci hrvatskog srednjovjekovlja

Neven Budak (Rijeka): Tko su bili servi na području srednjovjekovne Slavonije?

Ana Jenko Kovačić (Ljubljana): Kmetijstvo in kmetijske panoge v poreškem distriktu v 13. stoletju skozi prizmo zakupnih odnosov poreških škofov s prebivalci Poreča

Danijela Doblanović Šuran (Pula): Granične *diferencije*: sukobi dugoga trajanja vodnjanskog komuna sa susjedima (14. – 16. st.)

Marija Mogorović Crljenko (Pula): Selo u gradu – primjer Rovinja i Novigrada u 16. st.

Zrinka Novak (Zagreb): Život stanovnika rapskoga distrikta početkom ranoga novog vijeka

RASPRAVA

13.30 Ručak

15.30 Obilazak kulturnih spomenika grada Poreča i Katedralnog kompleksa Eufrazijeve bazilike (stručno vođenje dr. sc. Ivan Matejčić)

17.30 IV. dio

Radno predsjedništvo: Ivan Majnarić, Despina Vlasi, Dragica Čeč

Robert Kurelić (Pula): Simboli i rituali na "dnu piramide"

Denis Visintin (Poreč): Organizzazione produttiva e paesaggio agrario nei villaggi dell'Urbario del contado di Pisino del 1578

Maja Ćutić Gorup (Rijeka): Iz habsburške perspektive: veći nameti, veća vrijednost Pazinske knežije

Kosana Jovanović (Rijeka): "I zato za mirneje živet kmeti z gospodum i gospoda z kmeti vaveki" – seljaštvo kroz prizmu primorskih statuta

Katarina Marić (Pula): *Histerreicher*, stanovnici Istre prema Valvasoru

RASPRAVA

SUBOTA, 27. svibnja 2023.

9.30 V. dio

Radno predsjedništvo: Gaetano Benčić, Elena Uljančić, Marija Mogorović Crljenko

Zdenko Dundović (Zadar): Sela zadarskoga i ninskoga okružja u rascjepu između crkvene desetine i ekskomunikacije u ranome novom vijeku (16. – 18. st.)

Marino Martinčević (Poreč): Desetine porečkog kaptola početkom 17. stoljeća

Dragica Čeč (Kopar): "Slan kot Čič". Čiči in njihovi načini preživetja v poročilih v 18. stoletju

Matija Nežić (Buzet): Sela i seoske kuće na istarskom sjeveru u fondu Franciskanskog katastra

Ivica Pletikosić (Piran): Vpliv Parenčane na istrsko podeželje

Tajana Ujčić (Pula): Momjanština dugog trajanja i nagle depopulacije. Svakodnevnica seljaka Momjanštine prema svjedočanstvima kazivača

ZAKLJUČNA RASPRAVA

12.00 Izlet

XI BIENNALE STORICA ISTRIANA

Villae, rustici, agricolae...: villaggi e contadini nella storia dell'area adriatica

Parenzo, 25 - 27 maggio 2023

PROGRAMMA

GIOVEDÌ, 25 maggio 2023

18.00 APERTURA DEL CONVEGNO

Presentazione degli Atti della X Biennale storica istriana: *Corpus, carnalitas...: o tijelu i tjelesnosti u povijesti na jadranskom prostoru (corpo e corporeità nella storia dell'area adriatica)*

Gli Atti del convegno verranno presentati da: Maja Ćutić Gorup, Gaetano Benčić, Marija Mogorović Crljenko

19.00 *Sessione I*

Moderatori: Robert Matijašić, Klara Buršić Matijašić, Neven Budak

Zdenka Janeković Römer (Dubrovnik): Okolica kao opće dobro, *bonum commune* - selo i seljaci u okviru dubrovačke gradske općine u 13. i 14. st.

Darja Mihelič (Lubiana): Kmet in njegova agrarna dejavnost v gospodarstvu srednjeveškega mesta (Piran, 13. in 14. stoletje)

Despina Vlasi (Venezia): La politica agraria di Venezia nello stato da mar dello Ionio (XVIII sec.). Il caso di Cefalonia

DISCUSSIONE

20.00 *Cena di gala*

VENERDÌ, 26 maggio 2023

9.30 *Sessione II*

Moderatori: Darja Mihelič, Danijela Dobljanović Šuran, Maja Ćutić Gorup

Klara Buršić-Matijašić (Pola): Gradina - kašteljer, selo ili grad?

Robert Matijašić (Pola): Grad i selo u antici istočnojadranskih kolonija

Sara Hajdinac (Capodistria): Pisna in kulturna dediščina glagoljašev v zaledju severozahodne Istre

Lena Sadovski (Vienna): I contadini di Spalato tra Venezia, Poglizza e gli Ottomani

PAUSA

11.00 *Sessione III*

Moderatori: Zdenka Janeković Römer, Zdenko Dundović, Robert Kurelić

Ivan Majnarić (Zagabria): Koprena interpretacije: seljaci hrvatskog srednjovjekovlja

Neven Budak (Fiume): Tko su bili servi na području srednjovjekovne Slavonije?

Ana Jenko Kovačić (Lubiana): Kmetijstvo in kmetijske panoge v poreškem distriktu v 13. stoletju skozi prizmo zakupnih odnosov poreških škofov s prebivalci Poreča

Danijela Dobljanović Šuran (Pola): Granične *diferencije*: sukobi dugoga trajanja vodnjanskog komuna sa susjedima (14. – 16. st.)

Marija Mogorović Crljenko (Pola): Selo u gradu – primjer Rovinja i Novigrada u 16. st.

Zrinka Novak (Zagabria): Život stanovnika rapskoga distrikta početkom ranoga novog vijeka

DISCUSSIONE

13.30 Pranzo

15.30 **Visita guidata ai monumenti della Città di Parenzo e al complesso della Basilica Eufrasiana (prof. Ivan Matejčić)**

17.30 *Sessione IV*

Moderatori: Ivan Majnarić, Despina Vlassi, Dragica Čeč

Robert Kurelić (Pola): Simboli i rituali na "dnu piramide"

Denis Visintin (Parenzo): Organizzazione produttiva e paesaggio agrario nei villaggi dell'Urbario del contado di Pisino del 1578

Maja Ćutić Gorup (Fiume): Iz habsburške perspektive: veći nameti, veća vrijednost Pazinske knežije

Kosana Jovanović (Fiume): "I zato za mirneje živet kmeti z gospodum i gospoda z kmeti vaveki" – seljaštvo kroz prizmu primorskih statuta

Katarina Marić (Pola): *Histerreicher*, stanovnici Istre prema Valvasoru

DISCUSSIONE

SABATO, 27 maggio 2023

9.30 *Sessione V*

Moderatori: Gaetano Benčić, Elena Uljančić, Marija Mogorović Crljenko

Zdenko Dundović (Zara): Sela zadarskoga i ninskoga okružja u rascjepu između crkvene desetine i ekskomunikacije u ranome novom vijeku (16. – 18. st.)

Marino Martinčević (Parenzo): Desetine porečkog kaptola početkom 17. stoljeća

Dragica Čeč (Capodistria): "Slan kot Čič". Čiči in njihovi načini preživetja v poročilih v 18. stoletju

Matija Nežić (Pinguente): Sela i seoske kuće na istarskom sjeveru u fondu Franciskanskog katastra

Ivica Pletikosić (Pirano): Vpliv Parencane na istrsko podeželje

Tajana Ujčić (Pola): Momjanština dugog trajanja i nagle depopulacije. Svakodnevnica seljaka Momjanštine prema svjedočanstvima kazivača

DISCUSSIONE FINALE E CHIUSURA DEL CONVEGNO

12.00 Gita

XIth ISTRIAN HISTORY BIENNALE

Villae, rustici, agricolae...: The Village and the Peasantry in the History of the Adriatic

Poreč - Parenzo, 25 - 27 May 2023

THURSDAY, 25 May 2023

PROGRAMME

18.00 OPENING PLENARY

Introduction to the Conference Papers of the 10th Istrian History Biennale ***Corpus, carnalitas...: o tijelu i tjelesnosti u povijesti na jadranskom prostoru (The Body and Corporality in the History of the Adriatic)***

Conference Papers will be introduced by: Maja Ćutić Gorup, Gaetano Benčić, Marija Mogorović Crljenko

19.00 Session 1

Conference Committee Members: Robert Matijašić, Klara Buršić Matijašić, Neven Budak

Zdenka Janeković Römer (Dubrovnik): The Surroundings as the Common Good, *Bonum Commune* - The Countryside and the Peasants Within the Dubrovnik City Municipality in the Thirteenth and Fourteenth Centuries

Darja Mihelič (Ljubljana): Farmers and Their Agrarian Activity in the Economy of the Medieval City (Piran, Thirteenth and Fourteenth Centuries)

Despina Vlasi (Venice): The Agricultural Policy of Venice in the Stato da Mar in the Ionian Islands (Eighteenth Century). The Case of Cephalonia

DISCUSSION

20.00 Gala Dinner

FRIDAY, 26 May 2023

9.30 Session 2

Conference Committee Members: Darja Mihelič, Danijela Doblanović Šuran, Maja Ćutić Gorup

Klara Buršić-Matijašić (Pula): Hillfort - *Castelliere*, Village or Town?

Robert Matijašić (Pula): The City and the Village in Eastern Adriatic Colonies in Antiquity

Sara Hajdinac (Koper): The Written and Cultural Heritage of "Glagoljaši" in the Hinterland of North-Western Istria

Lena Sadovski (Vienna): The Peasants of Split Among Venice, Poljica and the Ottomans

BREAK

11.00 Session 3

Conference Committee Members: Zdenka Janeković Römer, Zdenko Dundović, Robert Kurelić

Ivan Majnarić (Zagreb): A Shroud of Interpretation: Peasants of the Croatian Middle Ages

Neven Budak (Rijeka): Who Were the Serfs in the Territory of Medieval Slavonia?

Ana Jenko Kovačić (Ljubljana): Agriculture and Agricultural Activities in the Poreč District in the Thirteenth Century Through the Prism of the Poreč Bishops' Lease Relations With the Inhabitants of Poreč

Danijela Dobljanović Šuran (Pula): Border Differentie (Contentious Points): Long-Standing Disputes Between the Commune of Vodnjan and its Neighbours (Fourteenth to Sixteenth Centuries)

Marija Mogorović Crljenko (Pula): The Village in the City – The Example of Rovinj and Novigrad in the Sixteenth Century

Zrinka Novak (Zagreb): The Life of the Inhabitants of the Rab District at the Beginning of the Early Modern Era

DISCUSSION

13.30 Lunch

15.30 Sightseeing Tour of the City of Poreč and the Episcopal Complex of the Euphrasian Basilica (expert guide Dr. Ivan Matejčić)

17.30 Session 4

Conference Committee Members: Ivan Majnarić, Despina Vlassi, Dragica Čeč

Robert Kurelić (Pula): Symbols and Rituals at the "Bottom of the Pyramid"

Denis Visintin (Poreč): Organization of Production and the Agricultural Landscape in the Villages of the 1578 Urbarium of the County of Pazin

Maja Ćutić Gorup (Rijeka): From the Habsburg Perspective: The Higher the Levies, the Higher the Value of the County of Pazin

Kosana Jovanović (Rijeka): "And therefore for a more peaceful life of serfs with lords and lords with serfs forever" – Peasantry Through the Prism of Coastal Statutes

Katarina Marić (Pula): *Histerreicher*, Inhabitants of Istria According to Valvasor

DISCUSSION

SATURDAY, 27 May 2023

9.30 Session 5

Conference Committee Members: Gaetano Benčić, Elena Uljančić, Marija Mogorović Crljenko

Zdenko Dundović (Zadar): Villages of the Zadar and Nin Area in the Rift Between Church Tithes and Excommunication in the Early Modern Era (Sixteenth Through Eighteenth Centuries)

Marino Martinčević (Poreč): Tithes of the Poreč Chapter in the Early Seventeenth Century

Dragica Čeč (Koper): "Salty like Čič". Čiči and Their Means of Survival in the Eighteenth-Century Reports

Matija Nežić (Buzet): Villages and Rural House in the Istrian North in the Franciscan Cadastral Records

Ivica Pletikosić (Piran): The Influence of the Parenzana on the Istrian Countryside

Tajana Ujčić (Pula): Momjan Area of Long Duration and Sudden Depopulation. The Daily Life of Peasants from the Momjan Area According to the Informants' Testimonies

CONCLUDING REMARKS AND CLOSING SESSION

12.00 Excursion